

Автоматизація. Впровадження сучасних програмних систем обліку та управління запасами, дозволить ефективно відстежувати рух запасів та зменшити облікові помилки, що забезпечить більш високий рівень довіри найвищого управлінського персоналу до відображення статті «Запаси» у фінансовій звітності.

Система класифікації. Використання системи класифікації запасів (наприклад, метод ABC аналізу) з метою виділення категорій запасів і пріоритизації управління ними в залежності від їх важливості.

Оптимізація рівнів запасів. Визначення оптимальних рівнів запасів, які забезпечать непереривність виробництва і одночасно зменшать витрати на їх утримання.

Методи оцінки. Вибір відповідного методу оцінки запасів (FIFO, ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів, середньозваженої вартості, нормативних витрат, ціни продажу), що надасть можливість здійснити оцінку запасів з врахуванням потреб власників та управлінського персоналу підприємства.

Контроль за збитками і знешкодженням. Розвинення ефективних процедур контролю за збитками та знешкодженням запасів, щоб зменшити втрати підприємства.

Відносини з постачальниками. Встановлення стабільних та взаємовигідних відносин із постачальниками для забезпечення своєчасного отримання запасів, формування оптимальної платіжної політики.

Аналіз попиту. Здійснення аналізу попиту на продукцію та вивчення ринкових тенденцій з метою визначення точного прогнозування потреб у запасах та раціонального розподілу платежів.

Доступ до інформації. Забезпечення доступу до актуальних даних про запаси та використання аналітичних інструментів для прийняття управлінським персоналом обґрунтованих своєчасних управлінських рішень з питань встановлення (перегляду) нормативів, руху та залишків запасів.

Навчання персоналу. Підвищення кваліфікації персоналу, який відповідає за облік і управління запасами з метою опанування новими методами обліку запасів в системі інформаційних технологій, оподаткування та нормативно-правовому регулювання.

Аудит та контроль. Проведення регулярних внутрішніх аудитів та контролю за процесами обліку запасів для виявлення недоліків і вдосконалення системи управління запасами на підприємстві.

Таким чином, реалізація на практиці визначених напрямів безспірно дозволять управлінському персоналу підвищити ефективність керування рухом запасів, зменшити витрати та підвищити рентабельність активів.

Список використаних джерел: 1. Кудлаєва Н. О., Андрицька В. В. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління запасами. *Молодий вчений*. 2020. №12(88). С. 142-145. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/36>. 2. Малахова А. В., Мартиненко О. В. Проблеми обліку запасів і оптимізація обліково-аналітичних процедур в управлінні підприємствами. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. Вип. 10. С. 920-923. URL: <http://global-national.in.ua/archive/10-2016/191.pdf> (дата звернення 18.10.2023)

УДК 657:004-044.372

Потривасва Н.В., д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ЦИФРОВІЗАЦІЇ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В КРИЗОВИХ УМОВАХ: МІЖНАРОДНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД

Ключові слова: цифровізація, бухгалтерський облік, аутсорсинг, облікові системи, автоматизація.

Актуальність теми полягає у необхідності адаптації компаній до швидко змінюваних умов ведення бізнесу, особливо під час криз. Цифровізація обліку дозволяє компаніям підвищити ефективність, точність та швидкість облікових процесів, що є критично важливим в умовах економічної невизначеності. На міжнародному рівні це включає використання

передових технологій, таких як хмарні облікові системи, штучний інтелект та «Big Data». В Україні цифровізація також набуває актуальності, оскільки вітчизняні компанії прагнуть впроваджувати сучасні облікові технології для підвищення конкурентоспроможності та ефективності.

Цифровізація бухгалтерського обліку в кризових умовах набуває особливого значення, як на міжнародному, так і на вітчизняному рівнях. На міжнародному рівні цей процес характеризується інтеграцією автоматизованих систем та хмарних технологій, що дозволяє компаніям ефективно управляти фінансами в реальному часі та мати доступ до облікових даних з будь-якої точки світу. Суттєвого значення набуває використання штучного інтелекту та машинного навчання для автоматизації облікових процесів, аналізу великих обсягів даних та підвищення точності фінансового прогнозування, використання аутсорсингу тощо.

У контексті цифровізації бухгалтерського обліку в кризових умовах, особливу увагу заслуговує польський досвід застосування аутсорсингу, який активно інтегрований у їхнє законодавство. У Польщі, аутсорсинг працівників, відомий як лізинг праці, регулюється Трудовим кодексом і здійснюється на підставі письмового договору. Такий підхід сприяє легальності та прозорості відносин між працівниками та роботодавцями. Суттєвою є роль відповідальності в цій системі, зокрема керівник підприємства несе відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та господарські операції, тоді як бухгалтер – за коректність обліку та податкові нарахування, з особливим акцентом на адміністративну та фінансову відповідальність [1, с. 22].

У вітчизняному контексті, Україна також рухається шляхом цифровізації бухгалтерського обліку. Завдяки застосуванню сучасних технологій, українські компанії покращують ефективність облікових процедур, забезпечують вищий рівень прозорості та контролю. Використання електронних облікових систем, інтеграція з автоматизованими банківськими сервісами, впровадження електронних документообігів та аутсорсингу дозволяють оптимізувати робочі процеси та підвищити загальну продуктивність. У цьому контексті важливу роль відіграє також державна підтримка та стимулювання цифрової трансформації в галузі. Цифровізація бухгалтерського обліку в кризових умовах є важливим інструментом для забезпечення стабільності та адаптивності бізнесу, як на міжнародному, так і на вітчизняному рівнях, дозволяючи ефективно реагувати на виклики сучасного динамічного бізнес-середовища.

У рамках цифровізації бухгалтерського обліку значна увага приділяється впровадженню та оновленню технологій «Big Data». Ці технології, забезпечуючи потужні можливості зберігання та обробки великих обсягів даних, надають можливість керівникам підприємств глибоко аналізувати бухгалтерську інформацію та здійснювати контроль за фінансовими операціями. Технологія «Big Data» забезпечує адаптивне зберігання та використання інформації, що значно спрощує проведення аудиту облікових операцій.

Паралельно з технологією «Big Data», в обліковій практиці використовується додаток «Літачок», що містить довідкову та прикладну інформацію, стає корисним інструментом для студентів економічних спеціальностей та практикуючих бухгалтерів. Зазначений додаток сприяє практичному застосуванню знань у сфері бухгалтерського обліку та готує майбутніх фахівців до реальних умов роботи на підприємствах.

Окремо слід відзначити внесок продукту «Microsoft Office 365» від компанії Microsoft у цифровізацію облікових процесів. Цей платний комплекс, що включає знайомі користувачам програми Microsoft Office, адаптований для використання у діяльності сучасних підприємств. Зокрема, програма «Microsoft Excel» з цього пакету дозволяє ефективно працювати з обліковими даними, реалізуючи швидкі обчислення, побудову формул, графіків, діаграм, тим самим скорочуючи час, необхідний для обробки фінансової інформації [2, с. 142].

В умовах цифровізації бухгалтерського обліку вибір відповідного програмного продукту вимагає узгодження між потребами керівників відділів та бухгалтерської служби, особливого підходу це вимагає в умовах кризових ситуацій. Бухгалтер безпосередньо використовує програму для обліку господарських операцій, тоді як керівник зацікавлений у

доступі до звітних функцій. Важливо збалансувати задоволення потреб обох сторін і аутсорсинг бухгалтерських послуг сприяє цьому [3].

Отже, актуальність цифровізації бухгалтерського обліку особливо виражена в умовах сучасних криз, де вона виступає ключовим фактором для адаптації компаній. Цифровізація сприяє підвищенню ефективності, точності та швидкості облікових процесів, що є важливим для економічної стабільності підприємств, як в Україні, так і на міжнародному рівні. Використання технологій, зокрема хмарних облікових систем, аутсорсингу, штучного інтелекту, «Big Data», автоматизація за допомогою інструментів «Microsoft Office 365» тощо, сприяє оптимізації робочих процесів, забезпечуючи реальний час управління фінансами та поліпшення фінансового прогнозування. Це, в свою чергу, підвищує конкурентоспроможність та загальну продуктивність компаній. Крім того, цифровізація має велике значення у підготовці майбутніх фахівців, де інструменти, такі як додаток «Літачок», сприяють практичному застосуванню знань у галузі.

Список використаних джерел: 1. Potryvaieva, N., Palieiev, A. Accounting outsourcing as a modern effective tool of enterprise management. *Ukrainian Black Sea Region Agrarian Science*. 2023. №27(3). P.18-30. URL: <https://doi.org/10.56407/bs.agrarian/3.2023.18> (дата звернення 10.11.2023). 2. Потриваєва Н. В., Недбайло І. І., Нестерчук І. В. Цифровий облік в аграрній сфері. *Бухгалтерський облік, оподаткування, аналіз і аудит: сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку*: тези доповідей VII Міжнар. наук.-практ. конф. Чернігів: НУ «Чернігівська політехніка»/ 2021. С. 142-143. URL: <http://surl.li/njzbx> (дата звернення 12.11.2023). 3. Петрук О. М., Грабчук І. Л. Організація обліку ІТ-компаній: вплив цифровізації. *Ефективна економіка*. 2021. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9299> DOI: 10.32702/2307-2105-2021.9.17 (дата звернення 11.11.2023).

УДК 657.1

Сук П. Л., д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування
Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування
України “Ніжинський агротехнічний інститут”, м. Ніжин, Україна

ОБЧИСЛЕННЯ АМОРТИЗАЦІЇ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ЗА ОБЕРНЕНИМ МЕТОДОМ НА ОСНОВІ ЧИСТОГО ДОХОДУ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ

Ключові слова: амортизація, облік, чистий дохід, бухгалтерський облік, фінансова звітність, методи амортизації необоротних активів.

Одним із факторів виробництва є необоротні активи. Фактори виробництва (виробничі ресурси, чинники виробництва) – ресурси, необхідні для виробництва товарів або послуг. Класичними факторами виробництва є праця (цілеспрямована діяльність людей), земля (природні ресурси), капітал (засоби виробництва) [1].

Необоротні активи у процесі виробництва частинами переносять свою вартість на виготовлену продукцію за допомогою амортизації. Її розраховують за різними методами. Можна застосовувати обернений метод амортизації необоротних активів на основі чистого доходу від реалізації.

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – дохід, що визначається шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (у тому числі платежів від оренди об'єктів інвестиційної нерухомості) наданих знижок, вартості повернутих раніше проданих товарів, доходів, що за договорами належать комітентам (принципалам тощо), та податків і зборів [2; 3].

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) обліковують за дебетом рахунку 70 “Доходи від реалізації” по субрахунках: 701 “Дохід від реалізації готової продукції”, 702 “Дохід від реалізації товарів”, 703 “Дохід від реалізації робіт і послуг” і кредитом рахунку 79 “Фінансові результати” субрахунку 791 “Результат операційної діяльності” [4; 5].

По видах чистого доходу від реалізації, а також по субрахунках до рахунку 70 можна застосовувати такі обернені методи амортизації необоротних активів на основі чистого